

KUR'ÂN OKUMALARI - II

Henüz İnmemiş Âyetler

METİN KARABAŞOĞLU

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2017
Sertifika no: 17313

İZ YAYINCILIK: 833
(*karakalem kitaplığı*)
düşünce dizisi: 106
ISBN: 978-605-326-015-8
10. baskı, İstanbul 2017

Litros Yolu, Fatih Sanayi Sitesi 12/280, Topkapı-İstanbul
telefon: (212) 5207210 • faks: (212) 5115791
www.iz.com.tr • bilgi@iz.com.tr

kapak: Hamdi Akyol

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık Davutpaşa Caddesi
(Besler İş Merkezi No: 20/29 Topkapı/İstanbul (Sertifika no: 22953

METİN KARABAŞOĞLU

Henüz İnmemiş Âyetler

KUR'ÂN OKUMALARI - II

METİN KARABAŞOĞLU, 1964 yılında İzmir'in Tire ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini burada gördükten sonra İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirdi. Okul yıllarında yazmaya başladığı *Köprü* dergisinin bir süre yayın yönetmenliğini de yaptı. İz Yayıncılık'ın kuruluşunda yaklaşık 5 yıl editörlüğünü üstlendi. Muhtelif yayınevlerinde yayın yönetiminde bulundu. Muhtelif radyo ve TV'lerde programlar yaptı. Karakalem Yayınlarını kurdu, *Karakalem* dergisinin yayın yönetmenliğini yürüttü, Karakalem Seminerlerini başlattı. Çok sayıda kitabın tercüme, edisyon ve redaksiyonunda imzası olduğu gibi, bir dizi ismin yayın dünyasına kazandırılmasına da katkıda bulundu. Evli ve 3 çocuk babasıdır.

bilgi ve iletişim için:

website: www.karakalem.net

e-mail: metinkarabasoglu@yahoo.com

twitter: <https://twitter.com/mkarabasoglu>

facebook: <https://www.facebook.com/MetinKarabasoglu1>

Yayınlanmış Eserleri:

• *Kur'an Okumaları* (5 kitap) • *Hadis Okumaları* (2 kitap) • *Risale Okumaları* (5 kitap) • *Peygamberin Bir Günü* • *Sizin Yıldızımız Kim?* • *Peygamberin Kardeşleri* • *Küçük Şeyler* • *Oyuncağ Tamirhanesi* • *Said'leri Ararken* • *Tehlikeli Denemeler* • *Gece Yürüyüşü* • *Düşünceler* • *Gölgeler ve Işıklar* • *Bilimin Öteki Yüzü* (S. Demirci ve Y. Mermer ile birlikte) • *Melekleri Ürkütmeden* • *Medeniyetin Arka Sokakları* (ilk baskılar: *Camide Dans Var* başlığıyla) • *Ruh Bakımı* • *Kertenkele Çukuru* • *Mucize Avcısı* • *Geldim, Gördüm, Sordum* (ilk baskılar: *O'na Doğru* başlığıyla)

İçindekiler

<i>Gözden geçirilmiş yeni baskı için önsöz</i>	9
<i>Birinci baskıya sunuş</i>	12

Birinci bölüm: Kur'an okumalarına giriş

Kur'an kime nâzil oldu?	19
Kaç âyet nazil oldu?	23
Henüz inmemiş âyetler	26
Şifa ülkesine yolculuk	30
Kur'an'ı kalbimize indirmek	34
Enzelna Atlanınca	38
Hz. Ali'yle öğretilen	44
Mızrakların ucunda Kur'an	49

İkinci bölüm: Kıssalarla gelen

İki yanlış, iki duruş	59
Lâ uhibbu'l-âfilin'	63

Arayış cümlesi, tasdik cümlesi	68
Kendi elleriyle yapıp ettikleri	73
Yakub sabrı, Yakub ümidi	77
Yusuf'un bürhanı neydi?	84
İki peygamber arasında	95
Ashab-ı Kehf'ten bugüne.....	101
Ve şimdi Semûd!.....	104

Üçüncü bölüm: *Kur'ân ülkesinde kısa yolculuklar*

Âyet ve slogan	113
Aslanan istifâzadır	116
Bilenler, bilmeyenler	120
Dâvâ içinde bürhan	124
Tevhid-şirk ikilemi	127
Neden 'Biz'?	134
İzinsiz musibet, tevhidsiz iman	139
Ankebût: 12	143
Bir nifak turnusolu	146
Salih olmak yetmez	150
Ümide çağrı	153
İstiğfarı başarmak	159
Üç nefis	163
S-T-G şeytan üçgeni	166
Kınanacak olan, kınayıcı olursa	171
Fazla mı temimiz sahi?	176
Azlara övgü	179
İki kişinin üçüncüsü	185
Öfkesini tutanlar	190
Gururla gelen aldanışlar	193
Sonsöz	198

*Peygamber Efendimiz, bir gün sahabilerini,
“Demir paslandığı gibi, kalbler paslanır” diye uyardı.
Bunun üzerine, sahabiler sordular:
“Yâ Rasûlallah! O halde kalplerin cilası nedir?”
Hz. Peygamber şöyle buyurdu:
“Kur’ânî okumak ve ölümü hatırlamak.”¹*

¹ Abdullah b. Ömer’den naklen, Beyhaki, *Sünen*.

Gözden geçirilmiş yeni baskı için önsöz

YOLU MEDİNE'YE DÜŞEN BİR BEDEVÎ, bizzat Resûlullah aleyhissalâtu vesselamın dilinden Zilzâl sûresini işitir. Dünyanın o gün bir büyük deprenmeyle içindekileri nasıl dışa vura-çağını anlatmaktadır sûre. Son iki âyetiyle de, insanın bu dün-yada yaptığı herşeyin hesabını vereceğini; ‘zerre miskal hayrın da, zerre miskal şerrin de görüleceği’ni...

Bu iki âyeti işittiğinde, bedevî ayağa kalkar ve “Bu, bana kâfidir” diyerek yola koyulur.

Bedevî mescidden adım adım uzaklaşırken, Resûlullah aleyhissalâtu vesselam onun hakkında şöyle buyurur: “Adamcağız kurtuldu. Adamcağız kurtuldu.”

Bedevî, kurtulmuştur.

Çünkü Zilzâl sûresinin âyetleri gerçekten kalbine inmiş, o dakikadan sonra ömrünü bu âyetin verdiği dersle yaşamaya azmetmiştir.

Âlemler Rabbinin her mekânda hâzır ve herşeye nâzır ol-duğunun dersidir bu. İşlediğimiz en ufak iyiliğin ve en ufak

kötülüğün de Allah tarafından görüldüğünün dersidir. İnsanın Hesap Günü işlediği en ufak iyiliğin ve en küçük kötülüğün de hesabını göreceğinin dersidir. Bu dersi gerçekten alan kişi şu dünyadaki hayatını buna göre kuracağı için de, Hesap Günü onu karşılayan sonuç, Hz. Peygamberin bildirdiği üzere, cehennem ateşinden kurtuluş ve cennet olacaktır.

Bu Asr-ı Saadet hatırası, kısa bir sûrenin sadece iki âyetinin bir insanı nasıl dönüştürüp bir hayatı nasıl değiştirdiğinin örneğidir.

Benzer bir örnek, Fudayl b. İyaz'ın hayat serencâmı ile çıkar karşımıza. Sadece bir âyetin kalbine gerçekten inmesiyle, 'eşkiya' iken 'evliya'ya dönüşeceği bir manevî yolculuğa adım atmıştır Fudayl. Bir gece vakti 'emmâre' nefsinin peşinde bir günaha doğru yol alırken, bulunduğu sokaktaki evlerden birinde bir hâfızın okuduğu Hadîd sûresi âyetleri kulağına ulaşır. Sûrenin 16. âyetinin "İman edenler için o vakit gelmedi mi ki, kalbleri Allah'ın zikrine ve inen gerçeğe karşı yumuşasın" mealindeki cümleleri kulağında kalmayıp o anda kalbine de indiğinde, Fudayl "Geldi yâ Rabbi, geldi yâ Rabbi!" diyerek tevbekâr olur. Bir âyet kalbine gerçekten inince, Fudayl bambaşka bir insana dönüşür. 'Eşkiya' Fudayl, 'evliya' olur!

Her iki örnek, Kur'ân'ın bir sûresi, hatta bir âyeti dahi bir kalbe gerçekten indiğinde neler olup bittiğinin delili niteliğindedir. Kur'ân'da nasıl uyandırıcı bir ses ve diriltici bir nefes saklı olduğunun Asr-ı Saadetten bugüne başka nice nice delili daha vardır. Gerçek şu ki, Kur'ân âyetleri ona gerçekten 'indiği,' kulakta ve akılda kalmayıp kalbine de nüfuz ettiği halde hakikat toprağına tutunup boy vermemiş hiçbir hayat tohumu yoktur.

Âyetler kalbe gerçekten indiğinde gerçekleşen bu sonuç ki, "Kur'ân kalbinize ne ekti?" sorusunu sordurur büyük zâhid Yahya b. Muaz'a. Kaldı ki, Efendimiz aleyhissalâtu vesselâmın "Allahım! Kur'ân'ı kalbimizin baharı kıl!" duası da işte bu sır-

dan değil midir? Nasıl ölmüş arz baharda yeniden hayatlanıyorsa, Kur'ân'da kalbleri öyle diriltir ve öyle hayatlandırır!

“Kur'ân Okumaları” dizisinin ikinci kitabı olarak *Henüz İnmemiş Âyetler*, işte bu gerçekten hareket ediyor.

Henüz İnmemiş Âyetler, Mushafın iki kapağı arasında her mü'min için her an erişilebilir durumdaki Kur'ân âyetlerini kalbimize de indirme davetiyesi olarak okunur ve buna gerçekten vesile olabilirse, ne mutlu bize...

METİN KARABAŞOĞLU

Erenköy, 12 Ocak 2015

Birinci baskıya sunuş

SENELER ÖNCE, BİR GRUP ARKADAŞ ile “Onuncu Risale”nin müzakeresine başlarken, bunun dünyama getireceği şeylerden habersizdim. Mülk sûresinin tek bir âyetinin bir cümlesinin i'cazını çok cihetlerle gösteren muazzam bir tefsir ile başlayan bu risalenin beni Kur'ân'la daha yoğun bir muhatabiyete hazırlamış olduğunu sonra sonra farketmiş bulunuyorum. Nitekim, artık ‘birinci kitap’ kaydı düşerek zikretmemiz gereken ilk *Kur'ân Okumaları*'na giden yola bu risalenin verdiği derslerle koyulduğumu şimdilerde kolayca görebiliyorum.

Ancak, nasıl “Onuncu Risale”yi okurken aklımdan “Kur'ân Okumaları” diye bir kitap yazmak geçmiyor idiyse, *Kur'ân Okumaları*'nı yazarken de, aynı adla bir ‘ikinci kitap’ yazmaya karar kılmış değildim.

Buna mukabil, *Kur'ân Okumaları*'nı yazdığımız günlerden bugüne, Rabbimiz bize her bir anı için hadsiz şükür gereken yıllar lutfetti. Maamafih, bu zaman zarfında, Rabbimizin ihsanına karşı yapmamız gerekeni lâyıkinca yapabildiğimi, ömür

dakikalarının kadrini hakkıyla bilebildiğimi sanmıyorum. Bilakis, ‘imtihan’ sırrını da taşıyan birer ilâhî lütuf olarak ömrümüze eklenen bu yılları yaşarken, kendimi minare başında hissettiğim zamanlardan daha çok, kuyu dibinde bulduğum zamanlar oldu. Kur’ân’ın nesîminden uzak düşünce, düştük kısacası. Şükür ki, tekrar Kur’ân’a ve de Kur’ân’dan alınan dersle yazılan Risale-i Nur gibi eserlere yönelişle kurtuluşlar yaşadık. Öylece, iniş-çıkışlar, yeni imtihanlar, gelgitler, arızalar ve marazlar yaşadığımız gibi; Rabbimiz, Kur’ân eczanesinden yeni deva ve şifalar ile de buluşturdu bizi.

Elinizdeki kitap, işte bu süreçte Kur’ânî iklimden hisseme düşenlerin bir kısmını içeriyor.

Hemen belirtelim ki, bu kitabın taslağını oluştururken yazmak üzere not düştüğümüz birçok hususu, Allah ömür ve iman selameti verirse yazmayı umduğumuz bir ‘üçüncü kitap’a aktarmış bulunuyoruz. Bu ‘aktarılanlar’ cümlesinden hiç olmazsa “Fâtiha’yla Gelen Açılımlar” yahut “Hucurât’la Gelenler” bu kitapta yer alabilsin isterdim. Ama olmadı. Notları dosyamda ve hâfızamda kayıtlı duran birçok bahis, yazılmayı bekliyor. Taslak olarak yazılmış bazı bahisler ise, ciddi bir redaksiyon istiyor. Böylesi notları ve yazıları bu kitaba koyamadım.

Hem, bazı âyetlerinin bazı nükteleri kalbime ulaşan İsrâ, Kâf, Ğaşiye, Hadîd, Mü’minûn, Zuhruf gibi sûrelerden akıl ve kalbimin alabildiği kadarıyla aldığım dersleri aktarmayı arzulamıştım; ama yapamadım. Burada ise, beni alıkoyan, gelecek günlerde Rabbimin izniyle bu sûrenin sair âyetlerinin de dünyama bir şekilde açılmasıyla sözkonusu sûrelerin bir bütün olarak i’cazına dair birtakım notlar düşebilme ümidiydi. Aynı şekilde, ‘infak,’ ‘emr,’ ‘melâike,’ ‘esmâ-i hüsnâ’ terkipleri gibi, üzerinde yoğunlaşmayı umduğum bazı Kur’ânî kavramlara dair kapsamlı bir çalışmaya sadece niyet ettim; ama bunları da yapabilmiş değilim.

Bir kitaba, ‘yazdıklarım’dan ziyade ‘yazamadıklarım’a da-

ir notlar düşerek ‘sunuş’ yazmam, ‘sunuş’ yazılarının usul ve edebine ters bir durum belki de. Yine de bu notları düşüyorum. Zira, bilinsin ki, ne bu kitap ‘yapılması gerekenler’i lâ-yıkınca yapabilmiş bir kitap; ne de, Kur’ân karşısında yapılması ve yazılması gerekenler tek tek kişilerin harcı. Kur’ân’a daha yoğun, daha ciddi ve daha derinlikli bir muhatabiyet, Kur’ân’la dünyamıza gelenler karşısında aynı sızıyı ve aynı iş-tiyakı taşıyan kalblerin ve dimağların buluşmasını gerektiriyor. İnşaallah, Rabbimiz bizi ve birçok mü’min kardeşimizi bu yolda istihdam eder de, zaman geçtikçe gençleşen Kelâm-ı Ezelî’den kendimizin, şu toplumun ve şu çağın hissesine düşenler ‘düşünenler’in zihin ve kalb gündemine taşınır.

Görebildiğim kadarıyla, bu kitabın satırları arasında yolculuğa başlayanlar, ‘celâl’ tarafı ağır basan bir muhtevayla karşılaşacaklardır. Bu, bizce esmâyı ve hayatı doğru biçimde anlamaanın en önemli anahtarlarından olan celâl-cemal dengesini terk yahut ihmal ettiğimizden değildir. Lâkin, küfrün kendini ilhad sûretinde sunduğu hastalıklı bir zeminde, âyetlerden hissemize, müjde ve cemâl yüklü âyetlerden önce, uyarı ve celâl âyetleri düştü. Hele, Kur’ân’ı dahi bir dünyevîleşme projesinin âletine dönüştürme istidadı taşıyan çabalar karşısında, kalbimiz ve lisanımız herhalde ‘celâllenme’den duramazdı. Yine de, yer yer keskin tahliller ile ortaya çıkan bu celâl halinin, cemal boyutu atlanmamış bir üslupla dengelenebilmiş olduğunu ümit ediyor; her hâlükârda, bu yazıları okurken nazarın ‘kişiler’den ziyade ‘olgular’a ve ‘fikirler’e müteveccih olması gereğine dikkat çekmek istiyor; ve son tahlilde, düzeltilmeleri umuduyla işaret ettiğimiz yanlışları kalbinde taşıyanların, bu yanlışlardan kurtulabilmeleri arzusunu taşıyoruz. Rabbimiz, kalblerimizi kaydırmassın; kaymış ise, yeniden istikamet yoluna hidayet etsin.

Bilvesile belirtelim ki, bu kitap dört dörtlük bir mü’minin kaleminden çıkmış değildir. Kendisi nefsiyle olan meselesi-

ni halletmiş, çağıyla olan hesaplaşmasını tamamlamış birinin eseri de değildir. Kur'ân-ı Hakîm'de 'âmenû' ile 'amilu's-sâlihâti' arasında bir 've'nin varlığını hatırdâ tutarsak, iman ile amel, düşünce ile eylem arasında hem bir irtibat, hem de bir mesafe vardır. İmanımız amel-i salih üzere olmayı da gerektirir; ve, düşündüğümüzü icraata koymamız icab eder. Ama, bu iki unsurun 'senkronizasyon'u ancak nebilerin ve siddiklerin kârıdır. Nitekim, sahabilerin bilhassa büyüklerinde, iman ile amel-i salih arasındaki mesafenin neredeyse kapandığını bize gösteren nice Asr-ı Saadet tablosu vardır. Onların yolunda olmayı istesek de, biz onlardan değiliz.

Açıkçası, yazdıklarımız, zaten yaşayageldiklerimiz değil. Bilakis, 'yaşamayı istediğimiz' şeyleri yazıyoruz. Bunu böyle bilmenin, bizi 'olduğumuz gibi tanıma' ve 'olduğumuz gibi sevme'nin asgarî şartlarından birini teşkil ettiğini sanıyorum. Kur'ân âyetlerinin bu kitapta yer alan dersleri, bilinsin ki, 'istidadımıza binaen' değil, 'ihtiyacımıza binaen' dünyamıza gelmiştir. Bazı nükteler başkalarından önce bize açılmışsa, bu, 'istidadımızın büyüklüğü'nden değil, 'ihtiyacımızın şiddeti'ndendir. Bu kaydı bilhassa düşünüyor; ve, hak etmediğimiz hüsnüzanların dergâh-ı ilâhîde 'olmamız gereken' hale ulaşmamız yönünde bir dua sûretinde kabulünü Rabb-ı Rahîm'imizden niyaz ediyorum.

Bir kitap, hiçbir zaman, kişinin kendi emeğinin mahsulü olarak doğmaz. Bugünün modern 'sunuş' formatı içinde maalesef ihmale uğrattığımız, lâkin klasik İslâmî literatürde vazgeçilmez bir başlangıç bahsi olan 'hamdele ve salvele'lerin varlığı, işte bu sıradandır. Herşeyden önce, verdiği ömür, akıl, iman ve lisan misali nimetler ile şu kitabı yazmayı bize nasip eden Rabb-ı Rahîm'e nihayetsiz hamdimizi ifade etmek, mutlak bir gönül borcudur. Kur'ân'ın mübelliği olarak, hayatlarımızın nefsimize rağmen 'mü'minler için şifa ve rahmet' olan Kur'ân'la hayatlanmasının en büyük vesilesi olarak Resûl-i Ek-

rem aleyhissalâtu vesselama hadsiz salât u selâmımızı bildirmek de mutlak bir gönül borcudur.

Bilvesile, onun şanlı sahabilerine, sahabilerden aldıkları iman ve Kur’ân dersini sonraki çağlara taşıyan Tâbiîn’e, Tebe-i Tâbiîn’e, umumen selef-i sâlihîne; ve Kur’ân’ın yahut Kur’ân’a dair ilimlerin bugünlere ve bize kadar ulaşmasında vesilelik hissesi bulunan bütün mü’minlere teşekkürümüzü belirtmemiz de bir gönül borcudur. Bizim gibi lâdinî bir eğitim ve hayat çarkından geçen şu zaman ve zeminin insanlarının Kur’ân’la muhatabiyeti için sahih ve kâmil bir ‘hazırlık okulu’ olan Risale-i Nur’un müellifine ise, hususî bir gönül borcumuz bulunmaktadır.

Gönül borcum olan başkaca insanların başında ise, hayat çizgimi bu şekilde çizmem hengâmında nazarımı ‘dünya’ ile çelmeyen, bilakis bu yönde teşvik ve taltiflerini ifade eden anem ve babam gelmektedir. Keza, önüme ve zihnime hiç bitmeyen bir ‘dünyalık’lar listesi koyan bir eşim olsaydı, böylesi çalışmaları yapmam herhalde pek mümkün olmazdı; ona da müteşekkirim. Kendilerinden çok şey öğrendiğim ders arkadaşlarıma da binlerce teşekkür ediyorum.

Rabbimiz, doğrudan ve dolaylı biçimde, bu kitapta yazılan doğrularda emeği ve hissesi bulunan herkesten razı olsun. Bilinsin ki, bu kitapta yer alan doğruları sahiplenmem imkânsız; buna karşılık, var olması muhtemel yanlışlar ve eksikler benim eserimdir. Kullara düşen, meleklerin söylediği şu sözü söylemektir:

“(Rabbimiz!) Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bilgimiz yoktur. Alim Sensin, Hakîm Sen.”

METİN KARABAŞOĞLU

İstanbul, 23 Aralık 1999 (15 Ramazan 1420)

Birinci bölüm:

Kur'ân okumalarına giriş

Kur'ân kime nâzil oldu?

YOLUMUN DENİZ KENARINA düştüğü vakitlerde, kalbim hü-zünle donanır. Zira, içinde yaşadığım İstanbul adlı şehirde hangi iskele civarında olursam olayım, hızlı hızlı yürüyen ve işten vapura-vapurdan eve telaşıyla koşuşturan insan manzaraları çıkar karşıma.

Yolumun deniz kenarına düştüğü zamanlar, daha ziyade, akşam üzeri dediğimiz zamanlardır ve akşam üzerleri Rabbi-miz arzın her karesinde olduğu gibi bu karesinde de cemal-i sanatının eşsiz güzelliklerini sergilemektedir. Sultanahmet, Süleymaniye yahut Fatih camileri üzerinden batmaya hazırlanan güneşin ışınları ile bulutlardaki su zerreciklerinin yahut denizdeki katrelerin buluşmasıyla, Kadîr-i Zülcelâl'in kudret, sanat ve cemalinin büyüklüğü ve eşsizliği alabildiğine tezahür eder o vakitlerde.

Her akşam üzeri gökyüzü an be an başka bir renge bürünür ve denizin yüzüne ayrı bir renk cümbüşü akseder. Her akşam

üzeri an be an sergilenen bütün gökyüzü veya deniz manzaraları güzeldir. Ve her biri, biri diğerine tercih edilemeyecek kadar güzeldir.

Hayatı boyu otuz-kırk düzgün resim yapıp onları gözü gibi korumaya çalışan âciz resamlara mukabil—ki, onlara bu renk ve âhenk kabiliyetini veren de O'dur—Cemîl-i Mutlak, Zâtı için güzelliğin sınırının ve sonunun olmadığını ihsas ve ilan edercesine, an be an gözümüzün önünde yepyeni tablolar çizer.

Lâkin eksik kalan bir taraf hep vardır: seyirciler. Cemîl-i Mutlak lutfedip sanatındaki güzellik ve mükemmelliğin nişanesi olan eşsiz tablolar sergilemektedir de, bu serginin seyircisi olarak varedilmiş insanlar bu ilâhî sergiye dönüp bakmazlar bile. Sırtları gökyüzüne dönük, gözleri ise arza kilitlenmiş halde koşuşturur onlar. Baktıkları şey farklıdır belki; kimi vapuru, kimi seyyar satıcıları, kimi vitrinleri, kimi binaları ve arabaları gözetlemektedir. Yahut, vapura binmişlerse, gözleri karşısındaki kişilerin, başkalarının elindeki gazetelerin, yanlarından geçip giden gemilerin cinsinin ve isminin üzerindedir. Sanki o güzel manzaralar başkaları için varedilmiştir! Sanki kendileri o güzel 'yazar-ifade eder-bozar-yeniden yazar' tablolarını seyrene memur değillerdir!

İşte, deniz kenarına her inişimde kalbimi hüznle boğan, ilâhî güzelliğin bu güzelim cilveleri karşısında insanların sergilediği bu körlük ve nankörlüktür O hazin vaziyet karşısında, koşuşturan insan manzaralarına bir kez daha nazar edip, "Sanki" derim, "Sanki Kur'ân bunlar için nâzil olmamış."

Öyledir.

İnsanlar öyle bir hal üzeredirler ki, "Bakmazlar mı?," "Görmüyorlar mı?" diye soran; ve üstümüzdeki gökyüzünden altımızdaki arza, deniz üzerinde yüzüp giden gemilerden karnatlarını çırpıp çırpıp saf saf uçan kuşlara... kâinat tabloları üzerinden Rabbimizi tanımaya çağıran âyetler sanki başkala-

rına nâzil olmuş gibidir. Sanki böylesi tüm âyetleri ile, Kur'ân başka gezegenlerde yaşayan başkaca birilerine sesleniyor gibidir.

İstanbul'un orta yerinde deniz kenarına hemen her uzanışında gördüğüm manzara budur ve gördüğüm bu manzaranın iç dünyama tercümesi, hayatımızla Kur'ân arasında uzun bir mesafenin olduğudur.

Kâinatı tefekküre dair âyetler ile hemhal olmaktan uzaklığımızı haber veren iskele manzaralarının yanısıra, duraklar, kahveler, işyerleri, evler, sohbetler, düşünülenler, yazılıp çizilenler de aynı vâkıyı fısıldar durur. Nitekim, bir alışveriş ânında, rızkı verenin O olduğunu bildiren âyetler kaç insanın hatırındadır ve yine kaç insan o ân helâl ve temiz bir rızık için yalan, hile, faiz gibi kirlere arınmışlığı emreden âyetleri hatıra getirmektedir? Hem, işyerlerinde veya evlerde yapılan sohbetlerde gıybeti, iftirayı, boş konuşmayı ve yalanı yasak kılan âyetlerin eseri ne derece okunmaktadır? Gündelik konuşmalar, Kur'ân'da örneği sunulan nebevî musahebeleşmelerin bir derece yakınında mıdır?

Hayır. Konuşulan kâinat ise, Kur'ân'ın öğrettiği üzere ucu esmâ-i hüsnâya uzanan bir kâinat bahsi değildir gerçekleşen. Konuşulan insan ve problemleri ise, Kur'ân'ın bildirdiği üzere, insanı yaratan Fâtır-ı Zülcelâl'in getirdiği hikmet ve rahmet yüklü emirler değildir çözüm bâbında dile getirilen.

Velhasıl, Kur'ân sanki başkaları için inmiştir ve sanki bir köşeye terkedilmiş vaziyette o 'başkaları'nı beklemektedir. Sanki Kur'ân başka gezegenlerde yaşayan başka birilerinin problemlerine ilâhî çözümler önermektedir.

Öylesine Kur'ân'dan uzak ve Kur'ân'a karşı öylesine müstağni bir haldedir hayatlarımız...

Yanlış anlaşılmasın, bununla, çoğu insan tarafından Kur'ân'ın Kitabullah olarak bilinmediğini ima ediyor değilim. Lâkin, Kitabullah olarak bildiğimiz Kur'ân'ın hayatımızda pek de

izi görülüyor. Hayatlarımız, varoluşa dair ezelî sorularımıza, en fitrî arayışlarımıza ve en insanî sorunlarımıza karşılık gelen, bizatihî Kur'ân'ın ifadesiyle 'mü'minler için şifâ ve rahmet' olan Kur'ân ile hayatlanmıyor. Hayat kumaşımız, Kur'ân adlı 'hablü'l-metîn'i atkı ipi edinmeksizin dokunuyor.

O yüzden de, iç dünyalarımız sapır sapır dökülüyor. O yüzden ki, her şeytanî salvo ve her nefsanî saldırı karşısında, kalblerimiz lime lime eriyor.

Bir bilebilsek; Kur'ân'ın başkalarına değil, *bize* nâzil olduğunu...

Bir bilebilsek; kâinata bakmaya çağıran âyetlerden yirmidört saati nasıl yaşayacağımızı tarif eden âyetlere, bütün Kur'ân âyetleriyle Rabbimizin lutfedip en başta *bize* konuştuğunu...

Raç âyet nazil oldu?

RİSALE-İ KUŞEYRÎ'NİN BİR YERİNDE, İslâm tarihinin en büyük zahidlerinden Fudayl b. İyaz'ın 'yola gelme' öyküsü anlatılır. Eşkiya biridir Fudayl. Haram, kural, hak, hukuk tanımadan yaşayan biridir. Ve nâmı yedi diyara ulaştığından, adını duyan her kervancı korkudan tir tir titremektedir.

İşte o Fudayl, bir gece, âşığı olduğu cariyeyle buluşmak üzere bir evin duvarına tırmanırken gece vakti komşu evlerden birinde bir hâfızın okuduğu Kur'ân âyetlerini işitir. Hâfız, Hadid sûresini okumaktadır. Sûrenin onaltıncı âyeti kulağına girdiğinde, nâmıyla herkesi titreten Fudayl tir tir titrer, "Geldi yâ Rabbi! Geldi yâ Rabbi!" diye diye duvardan tekrar aşağı inip tövbekâr olur ve zühdüyle çağını ve çağları aydınlatır bir kıvama kavuşur.

Fudayl'ın yaşadığı bu büyük dönüşümün anahtarı olan âyette, şöyle buyurur âlemlerin Rabbi mü'minlere:

الْمَيَّانِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ

مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ
عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ط

“İman edenler için öyle bir zaman gelmedi mi ki Allah’ın zikrine ve hak olarak indirilen Kur’ân’a karşı kalpleri yumuşasın da onlar daha önce kendilerine Kitap verilen ve zaman geçtikçe kalpleri katılaştıran kimseler gibi olmasınlar?”

Denilir ki, Hz. Davud’un demiri hamur gibi eritip işleme mucizesini de zikrettiği için Hadîd ismiyle anılan sûrenin ortasındaki bu 16. âyeti can kulağıyla işittiğinde, Fudayl’in duvara tırmanmakta olan o güçlü kasları da, o kaskatı kalbi de yumuşamış; ve iç dünyası, erimiş demir gibi, işlenip şekil almaya müsait bir kıvama gelmiştir. Ve insanlar, “İman edenler için öyle bir zaman gelmedi mi ki Allah’ın zikrine ve hak olarak indirilen Kur’ân’a karşı kalpleri yumuşasın?” çağrısına “Geldi yâ Rabbi! Geldi yâ Rabbi! O zaman geldi yâ Rabbi!” diye mukabele edip tövbekâr olan Fudayl’da Kur’ân’ın tedavi edici, arındırıcı ve diriltici nefesinin bir nümunesini görmüşlerdir. Fudayl, o gecedен sonra, bambaşka bir Fudayl’dır artık. Kimsenin aklının ve hayalinin almadığı kadar bambaşka bir Fudayl; bir takva ve zühd timsali...

Fudayl’in tek bir âyetle yaşadığı bu dönüşüm, bir gerçeği haykırır aslında hepimize. Bir kalbe kelimenin tam anlamı ile ‘indiği’nde, Kur’ân’ın tek bir âyeti dahi, işte böylesi bir muazzam dönüşümün anahtarı olur. Tek bir Kur’ân âyeti dahi, ‘nazil olduğu’ bir kalbi, böyle diriltir, böylesine dönüştürür.

Fudayl’in bir âyetle yaşadığı bu dönüşüm, hepimizi bir sorgulamaya davet ediyor esasında:

Altı bin küsur Kur’ân âyetinden kaç tanesi gerçekten kalbimize indi?

Bizim iç dünyamıza gerçekten nazil olan Kur'an âyeti ne kadar?

Kaç âyet yüreğimizi Hadîd sûresinin 16. âyetinin Fudayl'ın yüreğini titrettiği gibi titretiyor?

Kaç âyet, Hadîd sûresinin 16. âyetinin Fudayl'ın yüreğine işlediği gibi işliyor yüreğimize?

Görünen o ki, Kur'an'ın altı bin küsur âyetinin mushafların iki kapağı arasında her an erişilebilir halde olması, bu âyetlerin tamamının bir okuyuşta kalbimize inip kökleşmesi anlamına gelmiyor.

Görünen o ki, Kur'an âyetlerinin giderek daha fazlasının kalplerimize inip kökleşmesi için hayatın içinde Kur'an'la gerçek bir hemhal oluş yaşamamız gerekiyor.

Vakiayı böyle teslim edip, bir kez daha soralım kendimize: Kur'an'da kaç âyet var ve şimdiye kadar ne kadarı gerçekten nazil oldu kalbimize?

